

Pienet valot pimeässä

Vieraiden silmät loistivat ja pukuhuoneen oman mikroilmaston lisäksi vastassa oli kohtaamisen riemua ja toiveen täyttymisen synnyttämää hämmennystä. Onko tämä koulua? Miten tämä oli meille mahdollista? Kuka tästä teki totta? Tämän täytyy olla pieni ihme!

Lapsen maailmassa, varsinkin kasvamisen ja oppimisen haasteiden kanssa elävän lapsen maailmassa Kärppä- joukkueen tapaaminen saattaa tuntua yhtä kaukaiselta kuin ihmisen matka Marsiin. Jotkut harvat ja valitut sinne voivat päästä, mutta en minä. Todellisuutta on, että tukea tarvitsevien lasten arjessa ja usein myös kouluarjessa varsin tavanomaiselta tuntuvat asiat näyttävät olevan lähes saavuttamattomissa. Onnistumiset, joukkoon kuulumisen tunne, hyväksyntä, osallisuus. Miten kasvavan lapsen minuuksien, itsetunto ja identiteetti kehittyvät, jos nämä kokemukset jäävät koulu yhteisössä vajaiksi tai puuttumaan kokonaan? Voiko ihmisyyden perusta rakentua muuten, kuin vuorovaikutuksessa, yhdessä aikuisten ja toisten vertaisten kanssa saatujen kokemusten kautta?

Kysyin erästä koulutusmateriaalia tehdessäni oppilailtamme heidän ajatuksiaan toivosta, yhdenvertaisuudesta, onnistumisesta ja kohtaamisesta – koulumme toimintakulttuurin perustuksista. Vastauksia tuli paljon ja kaikki ne olivat yhtä tärkeitä ja oikeita muistuttamaan meitä aikuisia siitä, että vain kysymällä ja uskaltamalla kuulla voimme ymmärtää.

Kertoivatpa oppilaat toivon, yhdenvertaisuuden, onnistumisen tai kohdatuksi tulemisen kokemuksistaan, syntyivät ne vastausten perusteella vuorovaikutuksessa ja ihmisten välillä.

”Ketään ei nosteta toisen yläpuolelle. Aikuiset on reiluja ja moikkaa, ne auttaa. Toisen näkeminen. OLEMME IHMISIÄ, ERILAISIA IHMISIÄ, MUTTA KAIKKI SILTI IHMISIÄ. Parhaansa yrittäminen riittää onnistumiseen. Että voi olla ylpeä itsestä tai jostakusta toisesta. Toivo on pienet valot pimeässä. Toivo on pieni mahdollisuus kaiken seassa, toivo paremmasta tulevaisuudesta”.

Peruskouluun ja sen tulevaisuuteen kohdistuu tällä hetkellä paljon painavia odotuksia – ja hyvä niin, sillä odotukset kertovat mielestäni peruskoulumme koetusta merkityksestä ja tärkeydestä ihmisyyteen ja yhteiskunnan jäsenyyteen kasvamisen paikkana. On erinomaisen tärkeää, että hyvä luku- ja laskutaito halutaan taata kaikille lapsille ja nuorille. Yksilöiden ja yhteiskunnan kannalta taitojakin tärkeämpää on kuitenkin kaikkien mukana pitäminen. Kokemukset koulu yhteisöön kuulumisesta, kuulluksi ja nähdyksi tulemisesta, uusista mahdollisuuksista, onnistumisista, pienistä valoista pimeässä. Maailmasta inhimillisenä ja toiveikkaana paikkana.

